

Het prachtige nieuwe museum van Oslo: ERCO spots verlichten 's werelds grootste collectie kunstwerken van Munch

In Oslo is in zijn geboorteplaats een prachtig nieuw museum aan het water geopend dat is opgedragen aan 's werelds grootste collectie werken van de Noorse kunstenaar Edvard Munch. Beschouwd als een van de belangrijkste symbolistische kunstschilders van de 20e eeuw is het schilderij van Munch, *The Scream* (De schreeuw), een van de meest iconische beelden in de wereld van de kunst. De als oriëntatiepunt fungerende 60m-hoge toren van de Spaanse architect Juan Herreros heeft 13 verdiepingen en 11 galerieruimten en daarmee vele verschillende plafondhoogtes en ruimteformaten. De daardoor gecreëerde artistieke flexibiliteit vroeg om een multifunctioneel verlichtingssysteem dat de vele verschillende vereisten van individuele exposities en ruimten kon realiseren.

Projectgegevens

Opdrachtgever:	Munch Museum, Oslo / Noorwegen
Architectuur:	estudioHerreros, Madrid / Spanje
Lichtontwerp:	ZENISK, Oslo / Noorwegen
Fotografie:	Tomasz Majewski, Oslo / Noorwegen

Perfect aangepast licht

In een verlichtingsplan van de in Oslo gevestigde lichtconsultant Zenisk worden de kunstwerken vrijwel volledig verlicht met het universele spotsysteem [Parscan](#) van ERCO. Speciaal ontwikkeld voor musea beschikt het systeem over meerdere maten, optische accessoires en negen verschillende, onderling wisselbare lichtverdelingen die zonder het gebruik van gereedschap kunnen worden aangepast.

Daardoor kon Zenisk ontwerpen voor de specifieke behoeften van de exposities alsmede ervoor zorgen dat de armaturen gemakkelijk kunnen worden ingedeeld voor zowel tijdelijke als voor permanente tentoonstellingen. Er zijn verschillende displaymethoden voor de uiteenlopende soort kunstwerken die variëren van grote schilderijen zonder glas aan de wand, tot schilderijen die zijn ingelijst met glas en horizontaal gemonteerde werken in vitrines.

Circa 2500 met DALI geregelde [Parscan](#) armaturen werden in verschillende wattages geïnstalleerd – 12W, 24W of 48W – en met een grote reeks bundelbreedtes en accessoires die ook het optimale visual comfort voor bezoekers verzekerden. „We gebruikten het volledige programma van de Parscan serie van ERCO om het licht perfect aan te passen aan elk kunstwerk en aan iedere tentoonstellingssituatie”, zegt Zenisks hoofddesigner Kristin Bredal.

Statisch en dynamisch

De indeling van het gebouw in twee zones – statisch en dynamisch – had ook invloed op de benadering van verlichting. De statische zone herbergt de kunst en heeft, als een van de beschermingsmaatregelen, geen daglicht. De dynamische zone is opener en beschikt over een royale beglazing met uitzicht op Oslo.

Bezoekers komen de tentoonstellingsruimten binnen vanuit zones met daglichttoetreding en gaan naar de gesloten ruimten met kunstverlichting. Dit leidde tot uitgebreide discussies over de aanpassingstijd van het daglicht naar de lage lichtsterktes die noodzakelijk waren voor de kunst. Zenisk wilde het licht op een manier ontwerpen dat bezoekers de kunstverlichting niet als zodanig zouden opmerken, maar eerder de ruimten met intuïtieve waarneming zouden ervaren als natuurlijk verlicht.

„We wilden dat de kunstwerken natuurlijk verlicht leken te zijn zonder zichtbare, nadrukkelijke focus en natuurlijk zonder reflecties en verblinding”, zegt Bredal. „Het was een belangrijk principe voor het museum en voor ons dat de tentoonstellingsruimten werden ervaren als licht en comfortabel, en niet werden waargenomen als donker met kunstwerken die iconen leken.

Het was ook belangrijk om de pure kleuren en de sprankeling in de schilderijen, tekeningen en prenten van Munch te benadrukken”, voegt ze toe. „Daarom werd er grote nadruk gelegd op de verlichtingskwaliteit, kleurweergave, verdeling en straalhoek.”

Overall wordt een warmwitte kleurtemperatuur van 3000K gebruikt. Uitstekende kleurweergave was essentieel. „De cruciale eigenschap is de kleurweergave en er bestaat geen twijfel over dat ERCO een uitzonderlijke

kwaliteit voor dit doel levert”, zegt Bredal. „En natuurlijk waarderen we ook een soepele verdeling en praktische eigenschappen, zoals gemakkelijke vervanging van optische systemen.”

„Mona Lisa voor onze tijden”

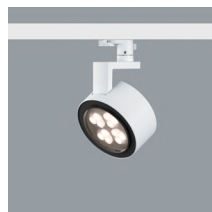
Het meesterstuk van de tentoonstelling is onvermijdelijk The Scream, beschreven door de Amerikaanse journalist en kunstericus Arthur Lubow als de „Mona Lisa voor onze tijden”. Nauwkeuriger verwoord: de drie versies van het kunstwerk die Munch maakte, worden getoond, bevestigd in vitrines die gedurende de dag afwisselend open zijn, omdat ze zo fragiel zijn en gevoelig voor de blootstelling aan licht. De ruimte is volledig donker met zwart geschilderde vitrines.

De werken worden tot slechts 25 lux verlicht met een nauwkeurig aangepaste framing met gebruik van de [Eclipse](#) spots van ERCO. „Dat wekt de indruk dat de kunst uit het donker naar voren treedt”, zegt Bredal. „De kwaliteit en de natuurlijke kleurweergave met gedimd licht moest met max. 25 lux perfect zijn. De rest van de tentoonstelling diende op een wijze te worden verlicht dat dit meesterwerk in vergelijking daarmee niet dof leek.” Eclipse werkt daarbij het meest doeltreffend: hoge lichtsterkte op het doeloppervlak ondanks het lage aansluitvermogen. Licht alleen daar waar het nodig is, zonder strooilicht, dankzij precieze, toepassingsgerichte optische systemen. Een perfect voorbeeld van duurzame verlichting die zich focust op de waarneming gerichte verlichting.

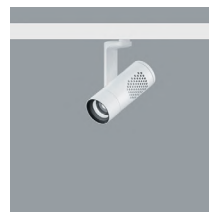
De collectie, nagelaten door Munch aan de Noorse overheid bij zijn overlijden in 1944, omvat meer dan 26.700 werken, waaronder circa 1200 schilderijen en ruim 42.000 museumobjecten. „De eigenheid van de kunstwerken, hun zichtbaarheid, de vertellingen in hun conservering en hoe de ruimte en de indeling van tentoonstellingen werden geïnterpreteerd, waren allemaal factoren die moesten worden afgestemd”, zegt Bredal.

„Hoe het licht wordt verdeeld en gebalanceerd is echt waar wij in ons beroep toegevoegde waarde kunnen leveren aan de ervaring. Het is vaak subtiel, maar is zeer belangrijk.”

In het project gebruikte armaturen

Parscan

Eclipse InTrack

Over ERCO

ERCO is een internationale specialist voor hoogwaardige en digitale architectuurverlichting. Het in 1934 opgerichte familiebedrijf is wereldwijd actief in 55 landen met eigen verkooporganisaties en partners.

Voor ERCO is licht de 4e dimensie in de architectuur – en vormt daardoor een integraal onderdeel van duurzaam bouwen. Licht is de bijdrage om de maatschappij en architectuur te verbeteren en in dezelfde mate het milieu te behouden. ERCO Greenology® – de ondernemingsstrategie voor duurzame verlichting – verenigt ecologische verantwoordelijkheid met technologische competentie.

In de Lichtfabriek in Lüdenscheid ontwikkelt, ontwerpt en produceert ERCO armaturen met

de zwaartepunten lichttechnische optische systemen, elektronica en duurzaam design. De lichtwerktuigen ontstaan in nauw contact met architecten, licht- alsmede elektropanners. Deze worden primair in de volgende toepassingsgebieden ingezet: Work en Culture, Community en Public/Outdoor, Contemplation, Living, Shop en Hospitality. De lichtexperts van ERCO ondersteunen ontwerpers wereldwijd om hun projecten met zeer precieze, efficiënte en duurzame lichtoplossingen te realiseren.

Als u meer informatie over ERCO of beeldmateriaal wenst, bezoek ons dan op www.ercocom/presse. Wij leveren u voor uw berichtgeving ook graag materiaal over projecten wereldwijd.

Verzoek om bewijsexemplaren en links.

Voor meer informatie of beeldmateriaal verzoeken wij u contact op te nemen met:

ERCO GmbH

Katrin Haner
Content Manager / PR
Brockhauser Weg 80-82
58507 Lüdenscheid
Duitsland
Tel.: +49 2351 551 345
k.haner@ercocom
www.ercocom

mai public relations GmbH

Arno Heitland
PR Consultant
Leuschnerdamm 13
10999 Berlijn
Duitsland
Tel.: +49 30 66 40 40 553
ercocom@maipr.com
www.maipr.com

